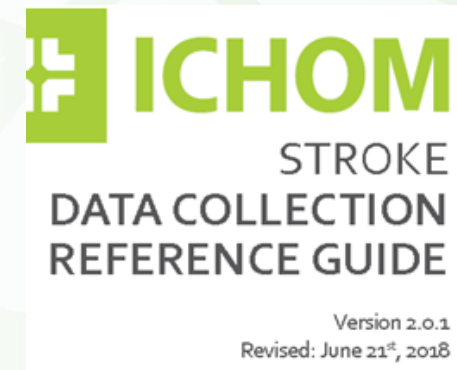

Milliseid tervisetulemeid insuldi juhtprojektis mõõdetakse

Mariliis Põld
Eesti Haigekassa

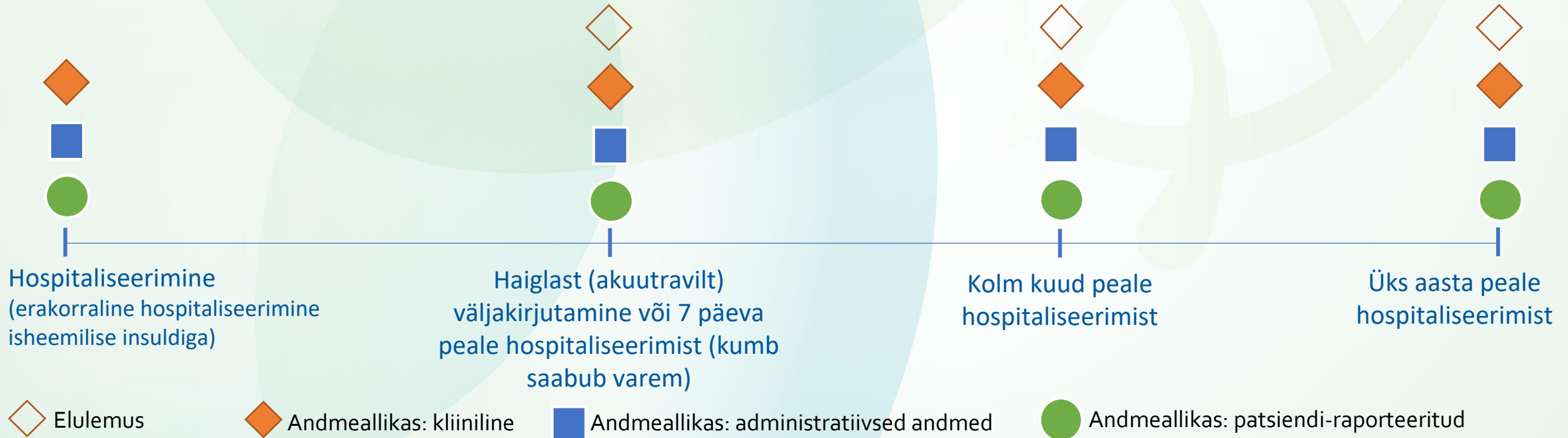
Patsiendi tervisetulemid insuldi juhtprojektis

- Tervisetulemite kohta küsimise eesmärk on koguda teavet insuldi läbi teinud inimeste toimetuleku ja elukvaliteedi kohta.
- Mõõdame patsiendi tervisetulemeid, hinnatuna nii tema enda poolt (*patient-reported outcome measures*, PROMs) kui ka tervishoiuteenuse osutaja poolt.
- Tulemite mõõtmiseks kasutame *International Consortium of Health Outcome Measurement* (ICHOM) poolt väljatöötatud insuldi standardkogumit.
- Tulemite kohandamiseks, tõlgendamiseks, võrdlemiseks on vaja taustainfot patsiendi kohta (nt toimetulek enne insulti, insuldi raskusaste).

Insuldipatsiendi tervisetulemite info kogutakse neljal korral:

- 1) isheemilise insuldiga hospitaliseerimisel
- 2) väljakirjutamisel/ 7 päeva peale hospitaliseerimist
- 3) kolm kuud peale hospitaliseerimist
- 4) üks aasta peale hospitaliseerimist.

Tervisetulemid

Kliinilised tulemid

- Ägedad komplikatsioonid
- Elulemus
- Suutlikkus tavatoimingute juurde naasta (kliinitsisti hinnang)

Patsiendi enesekohased tulemid, näiteks:

- Toimetulek enesehoolduses jm igapäevategevustes
- Liikumisvõime (kas patsient suudab kõndida)
- Suhtlemisvõime
- Hinnang elukvaliteedile, tervisele
  - vaimne tervis
  - füüsiline tervis

Toetavad andmed

Case-mix

- Demograafilised tegurid: vanus, sugu
- Kus patsient enne insulti elas ja kas ta elas üksi
- Liikumisvõime (kas patsient suutis enne insulti kõndida)
- Toimetulek enesehoolduses enne insulti

- Insuldi tüüp ja raskusaste

- Vaskulaarsed ja süsteemsed tegurid
  - varasem insult
  - diabeet jm seisundid
  - alkoholi tarvitamine, suitsetamine

Raviga seotud tegurid

- voodipäevade arv
- kas patsient sai taastusravi

Hospitaliseerimine*

Tervishoiutöötaja küsib patsiendilt:

Kas ta enne insulti elas ja kas ta elas enne insulti üksi.
Kas ta suutis enne insulti kõndida.
Kas ta vajab enne insulti tualeti kasutamisel kellegi abi.
Kas ta vajab enne insulti riietumisel/lahti riietumisel abi.
Millal insuldi sümptomid avaldusid.
Kas ta on suitsetaja või on viimase aasta jooksul suitsetanud.
Kas ta tarbib üle ühe alkohoolse joogi päevas.

Tervishoiutöötaja märgib muu info. Näiteks kas patsiendil on olnud ka varem insult ning milliseid muid haiguseid patsiendil on. Samuti märgitakse insuldi raskusastet puudutav info.

Väljakirjutamine või 7 päeva peale hospitaliseerimist**

Tervishoiutöötaja küsib patsiendilt:

Kas ta suudab kõndida.
Kas ta vajab tualeti kasutamisel kellegi abi.
Kas ta vajab riietumisel/lahti riietumisel abi.
Kas ta vajab söötmissondi.
Kas tal on probleeme suhtlemise või kõne mõistmisega.

Tervishoiutöötaja märgib haiglast välja kirjutamisel patsiendi ravi puudutava info. Näiteks kas patsiendile tehti trombolüüs või trombektoomia, kas patsient suunati taastusravile.

Kolm kuud peale hospitaliseerimist

Nii kolm kuud kui üks aasta peale hospitaliseerimist

vastab patsient küsimustikule:

Kus ta elab ja kas ta elab üksi.
Kas ta on pärast insuldi tõttu haiglasse võtmist suitsetanud.
Kas ta suudab kõndida.
Kas ta vajab tualeti kasutamisel kellegi abi.
Kas ta riietumisel/lahti riietumisel abi.
Kas ta vajab söötmissondi.
Kas tal on probleeme suhtlemise või kõne mõistmisega.
Kuidas ta kirjeldab üldiselt oma tervist, elukvaliteeti, füüsilist tervist.
Kuidas ta hindab üldiselt oma vaimset tervist, sh meeleolu ja mõtlemisvõimet.
Kuidas ta hindab üldiselt oma rahulolu sotsiaalsete tegevuste ja suhetega.
Kuidas ta patsient üldiselt toimetulekut oma tavapärase sotsiaalsete tegevuste ja rollidega (sh tegevustega kodus, tööl ja kogukonnas ning vanema, lapse, abikaasa, töötaja, sõbra jm rollidega).
Kui hästi tuleb ta toime igapäevaste füüsiliste tegevuste, näiteks kõndimise, trepist üles minemise, poekoti kandmise või tooli nihutamisega.
Kui sageli on talle viimase 7 päeva jooksul muret teinud emotsionaalsed probleemid, näiteks ärevustunne, depressioon või ärrituvus.
Kuidas ta hindab keskmiselt oma väsimustunnet viimase 7 päeva jooksul.
Millise hinnangu ta annab keskmiselt valule, mida tunneb.

Tervishoiutöötaja võtab patsiendiga ühendust, et hinnata patsiendi funktsionaalset seisundit lihtsustatud modifitseeritud Rankini skaala küsimustiku järgi.

Haigekassa edastab elulemuse ja kordusinsultide andmed.

*Erakorraline hospitaliseerimine isheemilise insuldiga.

**Akuutravilt väljakirjutamine või 7 päeva peale hospitaliseerimist (kumb saabub varem)

Juhend tervisetulemite andmete kogumiseks

- Andmete kogumisel ja sisestamisel vajalik abiinfo.
- Juhendit täiendame jooksvalt, et kõigile tervisetulemite kogumisega seotud asutustele oleks info ühest kohast kättesaadav.